

בְּעֵיַת זְהוּם הַמַּיִם וּפְתָרוֹנוֹתֶיהָ

המים הם נוזל חיינו. ללא מים אין חיים. היווצרותם של החיים על פני כדור הארץ תלויה בקיומם של מים מתוקים.

משנה לשנה פחות ופחות מים מתוקים ואיכותיים עומדים לרשות תושבי העולם. כתוצאה מתהליך גידול האוכלוסייה, העלייה ברמת החיים והמצאת פתרונות טכנולוגיים, נוצרות כמויות של זבל, שפכים, עשן ופסולת. אלה שוקעים בקרקעות, נשטפים אל הנהרות ומזהמים את המים, הן המים העיליים (נחלים, אגמים ונהרות) והן מי התהום.

זיהום מים הוא מצב שבו ריכוזם של חומרים מסוימים, אשר אינם מהווים חלק טבעי מתכולת המים, עולה. כתוצאה מזיהום מים, תפקוד המערכת האקולוגית ויכולת הניצול של המים על-ידי בני אדם נפגעת.

מקורות זיהום המים הם מקורות טבעיים: הצטברות סחף, הפרשות בעלי חיים, הרי געש, אבק פּיח, פריחת אצות, סערות ורעידות

אדמה ומקורות מעשי ידי אדם – האחראי העיקרי לזיהום המים: שפכים ביתיים (מכונת כביסה, הדחת כלים, שירותים וכד'), חקלאות (חומרי דשן והדברה), שפכי תעשייה (מתכות כבדות, חומצות, מלחים, שמנים ועוד), תחנות דלק (ליטר אחד של דלק עלול לזהם כמיליון ליטרים של מי תהום!), פסולת מוצקה (מיצי הפסולת הנטמעת בקרקע מחלחלים ומזהמים את מי התהום, וכן השלכת פסולת מוצקה למים), שאיבת יתר של מי תהום (עשויה להביא למצב של המלחת המים על-ידי חדירת מי הים לאקוויפר) וכלי שיט (הפולטים לתוך המים שמנים ודלקים מזהמים).

לבעיה זו ניתן להציע פתרונות שונים: אחת השיטות היא ההתפלה שבאמצעותה מפרידים בין מים לחומרים המומסים בהם. בכך חוסכים במים ומשפרים משמעותית את איכותם.

שיטה נוספת היא טיהור שפכים – תהליך טיהור זה מרחיק את חומרי הפסולת מהמים וניתן להשתמש שימוש חוזר במים. גם החקיקה יכולה לשפר את המצב, כלומר חקיקת חוקים ותקנות שונים יכולה למנוע זיהום המים בישראל. כמובן, אין להתעלם מדרך אחרת לטיפול בבעיה והיא החינוך הסביבתי, חינוך אשר עשוי להביא את הדור הצעיר לפעול למען הסביבה ולהימנע מזיהום מים.

לסיכום, זיהום המים הוא נושא גלובאלי ובעייתי עד מאוד. ללא טיפול מתאים, ובזמן, בעיית זיהום המים תשבש את החיים על פני הגלובוס כולו. אנו חייבים להמשיך לטפל ולהילחם בבעיה זו באופן אינטנסיבי ולהעמידה בראש סדר העדיפויות.